

Recenzja

R. M. CROSBY & R. E. MAGILL. 2005. **Index of Bryophytes 2001–2004**. 31 str. Miękka opr., format 28,0 × 21,5 cm. Missouri Botanical Garden, St. Louis. Cena: nakład 200 egzemplarzy dystrybuowany bezpłatnie aż do wyczerpania. Pozycja dostępna w formie elektronicznej na stronie internetowej: <http://www.mobot.org/mobot/tropicos/most/welcome.shtml>

Począwszy od 1992 r. autorzy omawianego tu Indeksu publikowali *Index of Mosses*¹, który stanowił kontynuację monumentalnego *Index Muscorum* (1959–1969), dzieła, bez którego trudno wyobrazić sobie dzisiaj jakkolwiek pracę taksonomiczną nad mchami. Zawierał on wszystkie nowe nazwy wszystkich rang taksonomicznych, które były publikowane dla mchów, a więc nazwy nowych taksonów, nowe kombinacje nomenklatoryczne oraz nazwy przeoczone i nieuwzględnione we wcześniejszych edycjach. *Index of Mosses* był publikowany w trzyletnich cyklach i doprowadzony został do 2001 r. Ponieważ w międzyczasie M. R. Crosby i J. J. Engel opublikowali analogiczny *Index of Hepatics*, który obejmował wszystkie nowości nomenklatoryczne w tej grupie roślin za lata 1974–2000, autorzy zdecydowali się kontynuować wydawanie indeksu pod zmienionym tytułem – *Index of Bryophytes*, który będzie obejmował wszystkie grupy mszaków.

Zeszyt obejmuje nowe nazwy dla mchów opublikowane w okresie od 1 stycznia 2002 r. do 31 grudnia 2004 r. oraz dla wątrobowców i glików od 1 stycznia 2001 r. do 31 grudnia 2004 r. Tym sposobem indeksy dla obu grup mszaków zostały zsynchronizowane i przyszłe zeszyty obejmować będą wykazy nowych nazw z tych samych przedziałów czasowych. Można mieć tylko nadzieję, że będą one wydawane bez większych przeszkód i perturbacji, stanowiąc dla każdego briologa-taksonoma nieocenione źródło informacji.

W porównaniu do *Index of Mosses* autorzy zastosowali w omawianym indeksie pewne modyfikacje w sposobie prezentacji danych. Przede wszystkim w zasadniczym wykazie nazw dane bibliograficzne są zaprezentowane w formie skróconej, z podaniem tylko nazwiska autora lub autorów, roku publikacji i numeru strony. Pełne dane bibliograficzne znajdują się natomiast w spisie literatury na końcu wykazu. Dzięki temu autorzy zaoszczędzili sporo miejsca i obniżyli koszty publikacji, a użytkownicy faktycznie nic nie stracili na tej formie zapisu. Nowością jest również podawanie oryginalnej pozycji taksonomicznej nowych taksonów, zgodnie z sugestiami ich autora lub autorów.

Ogółem omawiany indeks zawiera około 950 nowych nazw, w tym. około 325 dla wątrobowców i glików i około 625 dla mchów. Prawie połowa z nich została zaproponowana przez niżej podpisanego, z których znacząca większość została opublikowana w wydanym w 2003 r. *Census Catalogue of Polish Mosses*. Autorzy indeksu zwracają zresztą szczególną uwagę na dużą wartość tego dzieła, które ma znaczenie uniwersalne dla muskologii, chociaż sądząc po tytule można odnieść wrażenie, że jest to lokalne opracowanie.

Indeks został opublikowany w trochę nietypowym formacie A4, czym odbiega od wcześniejszych zeszytów *Index of Mosses*. Podyktowane to zostało względami ekonomicznymi, czyli zasadniczym obniżeniem kosztów jego wydania, co z kolei zagwarantowało bardzo szybką publikację tego zeszytu, który, co jest swoistym ewenementem, był dostarczany potencjalnym nabywcom za darmo. Ci, dla których nie starczyło oryginalnych egzemplarzy, mogą sobie z łatwością wydrukować ten indeks z podanej wyżej strony internetowej Ogrodu Botanicznego stanu Missouri w St. Louis. – Ryszard OCHYRA, ul. Gołaśka 15/25, 30-619 Kraków, Polska.

¹ Patrz recenzje R. Ochyry, *Fragmenta Floristica et Geobotanica Series Polonica* 1: 18 (1994) i 8: 299–300 (2001), *Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica* 12: 266 (2005) oraz *Wiadomości Botaniczne* 39(3–4): 121–122 (1995) i 42(2): 90–91 (1998).